

Wydział Teologiczny

Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie

zaprasza na

OGÓLNOPOLSKĄ KONFERENCJĘ NAUKOWĄ

Obraz twórczości Pawła Hulki-Laskowskiego (1881–1946)

Konferencja odbędzie się 20 maja 2026 roku w godzinach 10.00–16.00

w budynku Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie

przy ul. Broniewskiego 48

(mapa i dojazd do Uczelni: <https://chat.edu.pl/kontakt-i-dane/>).

Bardzo prosimy o zgłoszenie chęci uczestnictwa we wspomnianym wydarzeniu do 3 maja 2026 roku na adres mailowy rafalmarcin5@wp.pl

Wydział Teologiczny

Program konferencji

Otwarcie konferencji (godz. 10:00)

Prorektor ChAT prof. zw. dr hab. Tadeusz Zieliński

Sesja 1 (godz. 10:15–11:45)

Moderator: prof. zw. dr hab. Tadeusz Zieliński

- Mgr Piotr Dudkiewicz, *Życie i twórczość Pawła Hulki-Laskowskiego według relacji rodzinnych* (godz. 10:15–10:45)
- Mgr Anna Iwona Marczak (Uniwersytet Warszawski), *Zapatrywania Pawła Hulki-Laskowskiego na prawo pracy w II Rzeczypospolitej w kontekście jego walki o godność środowiska robotniczego* (godz. 10:45–11:15)
- Dr Katarzyna Szkaradnik, *„Drogiemu Przyjacielowi, szlachetnemu Człowiekowi, wytrawnemu silezjaniście, z wyrazami czci i przyjaźni”. O znajomości Pawła Hulki-Laskowskiego z Janem i Andrzejem Wantułami* (godz. 11:15–11:45)

Przerwa kawowa (godz. 11:45–12:00)

Sesja 2 (godz. 12:00–13:30)

Moderator: prof. ChAT dr hab. Rafał Marcin Leszczyński

- Mgr Agnieszka Teresa Tys (Chrześcijańska Akademia Teologiczna), *Obraz badań nad twórczością Pawła Hulki-Laskowskiego* (godz. 12:00–12:30)
- Prof. ChAT dr hab. Rafał Marcin Leszczyński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna), *Paweł Hulka-Laskowski wobec kalwinizmu* (godz. 12:30–13:00)
- Prezentacja książki *Paweł Hulka-Laskowski w kręgu ewangelickiej teologii liberalnej* (prof. ChAT dr hab. Rafał Marcin Leszczyński, mgr Agnieszka Teresa Tys) (godz. 13:00–13:30)

Przerwa obiadowa 13:30–14:30

Sesja 3 (godz. 14:30–16:00)

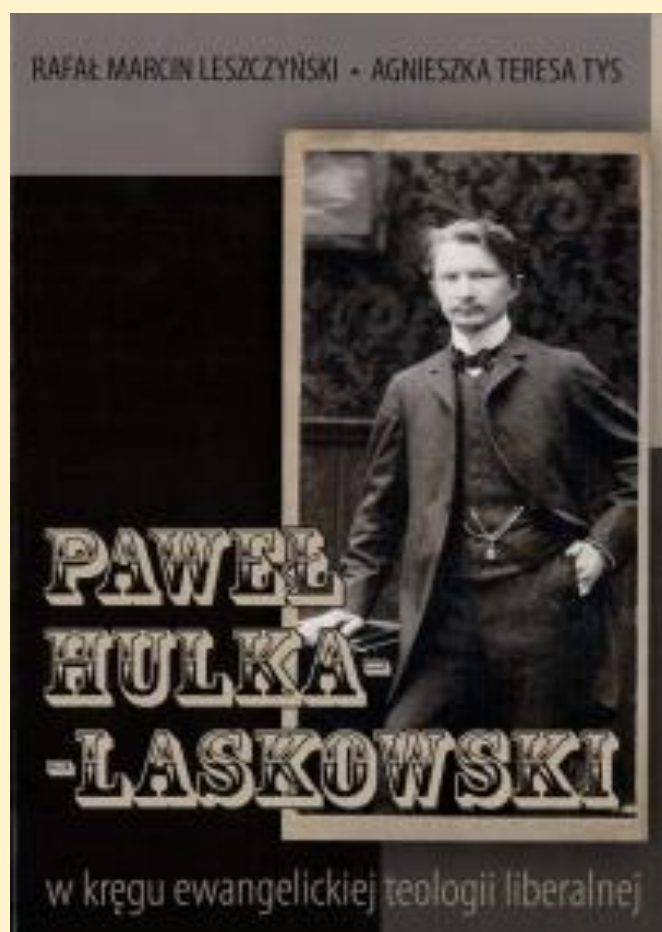
Moderator: prof. ChAT dr hab. Andrzej Kluczyński

- Prof. zw. dr hab. Stanisław Obirek (Uniwersytet Warszawski), *Spotkanie Zygmunta Baumana z Jezusem dzięki Pawłowi Hulce-Laskowskiemu* (godz. 14:30–15:00)
- Ks. sup. Zbigniew Kamiński, *Paweł Hulka-Laskowski i jego relacje z metodystami* (godz. 15:00–15:30)
- Dr Joanna Mielczarek, *Doświadczenie dwujęzyczności w twórczości translatorskiej oraz reportażowej Pawła Hulki-Laskowskiego* (godz. 15:30–16:00)

Zakończenie (godz. 16.00)

W trakcie konferencji zaprezentowana zostanie książka
Paweł Hulka-Laskowski w kręgu ewangelickiej teologii liberalnej
autorstwa prof. Rafała Marcina Leszczyńskiego
oraz
mgr Agnieszki Teresy Tys.

Książka jest pierwszą monografią przedstawiającą
Pawła Hulkę-Laskowskiego jako ewangelickiego teologa liberalnego.

Książkę można nabyć w sklepie internetowym
Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie

<https://sklep.chat.edu.pl/pl/searchquery/Pawe%C5%82+Hulka-Laskowski/1/desc/5?url=Pawe%C5%82,Hulka-Laskowski>

Książka będzie także dostępna podczas konferencji.

Rada Naukowa

Prorektor ChAT prof. zw. dr hab. Tadeusz Zieliński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie)

Prof. zw. dr hab. Dariusz Chemperek (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Prof. zw. dr hab. Henryk Gmiterek (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Prof. zw. dr hab. Stanisław Obirek (Uniwersytet Warszawski)

Prof. UO dr hab. Grzegorz Francuz (Uniwersytet Opolski)

Prof. UKW dr hab. Zdzisław Gołębyś (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego)

Prof. ChAT dr hab. Andrzej Kluczyński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie)

Prof. ChAT dr hab. Rafał Marcin Leszczyński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) – przewodniczący Rady Naukowej

Ks. prof. ChAT dr hab. Bogusław Milerski (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie)

Prof. ChAT dr hab. Jerzy Ostapczuk (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie)

Ks. prof. UKSW dr hab. Waldemar Woźniak (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Komitety Organizacyjny

Prof. ChAT dr hab. Rafał Marcin Leszczyński – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

Mgr Agnieszka Teresa Tys

Mgr Anna Iwona Marczak

Cele i zadania sympozjum

Postać Pawła Hulki-Laskowskiego (1881–1946) jest obecnie mało znana, pomimo że w pierwszej połowie XX wieku był Hulka jednym z czołowych polskich intelektualistów ewangelickich. Celem konferencji jest zatem nakreślenie obrazu jego twórczości. Ponieważ aktywność Hulki przejawiała się w wielu sferach, więc siłą rzeczy konferencja będzie miała charakter interdyscyplinarny.

Paweł Hulka-Laskowski zajmował się religioznawstwem, filozofią i teologią, wygłaszał odczyty z zakresu historii i filozofii, tłumaczył na język polski literaturę czeską (przetłumaczył, między innymi, *Przygody dobrego wojaka Szwejka* Jaroslava Haška), a także niemiecką, francuską, rosyjską i angielską. Był on ponadto zapalonym społecznikiem: walczył o prawa robotników żyrardowskich, z których zresztą sam się wywodził. W roku 1915 zorganizował dla nich Klub Robotniczy, realizujący program uniwersytetu robotniczego. Paweł Hulka-Laskowski był również płodnym pisarzem. Współpracował ze znanymi periodykami literackimi jak „Echo Literacko-Artystyczne”, „Bluszcz”, „Sfinks”, „Wiadomości Literackie”, pisywał również do „Republiki”, „Sygnałów”, „Epoki”, „Kultury”, „Wolnomyśliciela Polskiego” i wielu innych pism. Utrzymywał ścisłe kontakty z Wincentym Lutosławskim, Tadeuszem Micińskim, Tomaszem Masarykiem. Publikował swoje artykuły także w periodykach ewangelickich: „Ewangeliku”, „Głosie Ewangelickim”, „Zwiastunie Ewangelickim”, „Jednocie”, „Pielgrzymie Polskim”. W roku 1927 napisał powieść o życiu polskich ewangelików pt. *Porucznik Regier*. Najbardziej znaną książką żyrardowianina jest autobiografia *Mój Żyrardów*, w której opisał nie tylko swoje życie, ale także nakreślił po mistrzowsku obraz robotniczego Żyrardowa z pierwszej połowy XX wieku. Jego zainteresowania relacjami polsko-czeskimi i sytuacją Polaków na Zaolziu zaowocowały z kolei książką *Śląsk za Olzą* (1938), która w przedwojennym społeczeństwie polskim spełniła podobną rolę jak *Na tropach smętka* Melchiora Wańkowicza i *Ziemia gromadzi prochy* Józefa Kisielewskiego.

W swoich publikacjach walczył Hulka z wyzyskiem robotników, zacofaniem światopoglądowym, nietolerancją wyznaniową i ksenofobią, poświęcając w nich wiele miejsca polskiemu ewangelicyzmowi, autor *Mojego Żyrardowa* był bowiem potomkiem braci czeskich, którzy przyłączyli się w Polsce do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego.